

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСУВАННЯ БУДІВНИЦТВА ЖИТЛА ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Розглянуто проблемні аспекти реалізації конституційних прав військовослужбовців, сформувано нові підходи до вирішення фінансування будівництва житла за умови прийняття радикально нових законодавчих актів.

Ключові слова: житло, фінансування житла, законодавчі акти, будівництво, стан економіки.

Рассмотрены проблемные аспекты реализации конституционных прав военнослужащих, сформулированы новые подходы к решению финансирования строительства жилья при условии принятия радикально новых законодательных актов.

Ключевые слова: жилье, финансирование жилья, законодательные акты, строительство, состояние экономики.

The problem aspects of realization of constitutional rights for servicemen are considered, sformuvano new going near the decision of financing of building of habitation on condition of acceptance radically of new legislative acts.

Keywords: habitation, financing of habitation, legislative acts, building, to the state of economy.

Постановка проблеми. Право на житло належить до числа конституційних соціальних прав громадян, якими є і військовослужбовці. Останні, як це випливає з назви і змісту Закону, визнані законодавцем такими, що потребують соціального захисту.

Необхідність вдосконалення житлового законодавства для належного здійснення конституційних прав соціально незахищених верств населення, зокрема військовослужбовців на даний час являється більш ніж актуальною. Для вирішення цієї буденної та у той ж час надскладної проблеми потрібно прийняти нові законодавчі акти орієнтовані на ринкову економіку, впровадити нетрадиційні форми фінансування житла, відійти від колишніх стереотипів забезпечення житлом, провести детальний аналіз законодавчих актів розпочинаючи з моменту зарахування на квартирний облік до моменту надання житла соціально незахищеним особам.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження таких вчених у сфері житлового права, як Н.Артамонова, Р.Бондарчука, В.Глоба, А.Коровникова, Ю.Мигачева, М.Требіна, В.Чікаліна, О.Росади, І.Єленева, заслуговують на велику увагу, оскільки наукові погляди щодо розв'язання житлової проблеми військовослужбовців шляхом застосування різних методів та підходів є важливими для суспільства.

Зобов'язання держави у забезпеченні житлом військовослужбовців та членів їх сімей обумовлені Законом України від 24 червня 2004 року №1865-ІУ «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

Однак, у пункті 5 статті 12 необхідно звернути увагу на законодавчу неузгодженість щодо пропозиції заміни пільг військовослужбовцям за користування житлом та комунальні послуги на адресну компенсаційну виплату.

Крім того, при вирішенні цього питання варто враховувати офіційну позицію Уряду щодо несвоечасності на сьогоднішній день відміни встановлених пільг та переходу на адресну допомогу з огляду на невизначеність достатніх переваг такої заміни.

Якщо виходити з розуміння того, що перелічені форми допомоги, зазвичай, передбачають їх оплатність, то виникає безумовна потреба передбачити джерела і порядок їх фінансування. Такої складової закон не містить, як і не містить посилання на нормативні акти, де ці питання докладно врегульовані або ж мають бути врегульованими.

Мета статті – запропонувати шляхи вирішення розв'язання житлової проблеми військовослужбовців з урахуванням правового аспекту питання.

Виклад основних положень. На нашу думку, спосіб придбання житла для військовослужбовців через довгострокові кредити взагалі проблематичний, оскільки надання цільових довгострокових кредитів на придбання житла є скоріше надзвичайним винятком, аніж правилом в кредитній діяльності комерційних банків. Національний банк України та підпорядковані йому установи таке кредитування не здійснюють.

Тому виглядає більше раціональним і доцільним розв'язання житлової проблеми військовослужбовців шляхом цільового фінансування з державного бюджету. Відтак, закон потребує суттєвого доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень і пропозицій.

Разом з цим, ціла низка проблем пов'язаних з вдосконаленням механізму правового регулювання фінансування будівництва житла для військовослужбовців ще потребує розв'язання та наукового обґрунтування. Зокрема, комплексного дослідження розвитку та вдосконалення чинного законодавства у фінансовій сфері.

Обмеженість коштів, що виділяються на будівництво житла, робить перспективу отримання квартири військовослужбовцем проблематичною. Безперечно, будівництво житла без застосування коштів з державного бюджету не є абсолютно нереальною справою, оскільки існує декілька шляхів вирішення цієї проблеми, а саме:

- створення умов для залучення інвестицій;
- будівництво або придбання житла за рахунок коштів, виручених за продаж надлишкових озброєнь, техніки та іншого військового майна, або з інших надходжень;
- придбання житла безпосередньо військовослужбовцями з використанням іпотечного кредиту – цей шлях обрано Російською Федерацією у вигляді надання військовослужбовцям житлових сертифікатів;
- допомога інших держав за умов визначених обставин – такі програми здійснювалися при виводі військ з Німеччини, та при ліквідації стратегічних ядерних озброєнь.

Очевидно, що для України реальним шляхом забезпечення жилими приміщеннями військовослужбовців є активне залучення позабюджетних інвестиційних програм будівництва житла.

Держава має економічними та правовими засобами створювати умови для задоволення потреби військовослужбовців у житлі шляхом його будівництва через залучення інвестиційних коштів, придбання у власність або взяття в оренду за власні кошти.

Система залучення та використання інвестицій, спрямованих в будівництво житла для військовослужбовців поза доходною та видатковою частиною Державного бюджету України, призвела до неефективного їх використання. Наслідком таких порушень є незадовільний темп будівництва житлових будинків, забезпечення введення їх в експлуатацію у встановлені терміни.

Обмеженість фінансування, що спрямовується у житлове будівництво, не дозволяє підняти рівень забезпечення житлом військовослужбовців, які потребують поліпшення житлових умов відповідно до законодавства та соціального захисту або підтримки з боку держави.

Відсутність у системи належного внутрішнього фінансового контролю, недотримання принципів ефективності та законності при витрачанні бюджетних коштів, отриманих у вигляді інвестицій, призвели до порушень бюджетного законодавства.

Також, незважаючи на відміну інституту прописки, як у Правилах обліку громадян, так і в Житловому кодексі зазначені зміни до цього часу не внесені.

Наведене вище являється тільки одним з основних аспектів того, що відбувається у країні із законодавчим намаганням хоча б якимось чином врегулювати, а точніше стримати наплив житлових проблем. Мабуть, вартий уваги не менш парадоксальний збіг у часі двох абсолютно протилежних тенденцій. При наявності черги на поліпшення житлових умов у відстань більш як мільйони, держава дозволяє майже безкоштовно приватизувати державний житловий фонд і продовжує надавати знов таки безкоштовно житло, яке відразу ж приватизується.

Обсяг коштів, які держава реально може собі дозволити витратити на будівництво житла у зв'язку із економічною ситуацією скоротився, нових джерел для фінансування немає. При хоча б частковому продажу житла за ринковими цінами, ці кошти могли б використовуватись для створення нового житла для більш нужденних. Замість цього держава просто роздає усім, хто стоїть у черзі, незважаючи на майновий стан, безкоштовне житло, а потім по крихтах збирає кошти на фінансування будівництва житла у новому бюджетному році. Замість запровадження принципу самоокупності цього процесу, держава фактично обкладає додатковим податком своїх громадян. При цьому страждають більше ті, хто чесно платить податки.

Висновки. Отже, у даному дослідженні було поставлено за мету викласти погляд на ті проблеми, які існують, та запропонувати шляхи до осмислення процесів, що відбуваються. Саме шляхи осмислення, а не готові рішення. Треба бути занадто самовпевненим, щоб в нинішній ситуації взяти на себе відповідальність за готові рецепти перетворень у такій складній та розгалуженій системі, як житлове господарство. Наведені розрахунки є наближеними, і тут необхідно повторити те, що вже було сказано: завдання цих розрахунків спрямованих на подолання житлової проблеми військовослужбовців полягає у створенні матеріальних орієнтирів певних соціальних стереотипів. Прикладом такого підходу є кількарзова спроба оцінки можливостей забезпечення житлом військовослужбовців, які зараз перебувають на черзі. Щоразу у алгоритм оцінки закладались трохи відмінні вихідні дані та застосовувались різні підходи до аналізу. Звісно, щоразу були отримані різні результати. Але важливим є не визначення конкретного періоду років, які знадобляться для забезпечення цієї частини населення житлом, а усвідомлення того, що діюча модель створення таких черг

при повній відсутності реальних фінансових можливостей задовольнити потреби черговиків є повним абсурдом. Вирішення цих проблем – тема окремого дослідження. Але один ґрунтовний висновок можна зробити: вирішення проблем лежить не в площині галузевих чи фінансових сфер, а залежить від загального стану економіки і добробуту населення.

Література

1. Конституція України. – К.: Українська видавнича фундація. – 1996 р. – С. 17.
2. Жилищний кодекс Української РСР (научно-практичний коментарій). – Київ: Изд-во политической литературы. – 1990.
3. Бузырев В.М. Источники и методы аккумуляции средств, направляемых на капитальные вложения: Лекция по курсу „Организация финансирования и долгосрочного кредитования капитальных вложений”// В.М. Бузырев //– М., 1958.
4. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 р. № 2542-III // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 131.
5. Воронова Л.К. Финансовое право / Л.К. Воронова, Н.П. Кучерявенко – Харьков: Легас, 2003. – 360 с.
6. Дані Міністерства фінансів України / Щодо спрямування коштів на будівництво житла для молоді. До виступу М.Я. Азарова.
7. Закон України „Про Державний бюджет України на 2010 рік” від 27.04.2010 р. № 2154-VI // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 80.
8. Закон України „Про державні гарантії соціального захисту військовослужбовців, які звільняються із служби у зв'язку з реформуванням Збройних Сил України, та членів їх сімей” від 15.06.2004 р. № 1763-IV // Урядовий кур'єр. – 2004. – № 126.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение / М.В. Карасева – М.: Издательство “Норма”, 2001. – 283 с.

УДК 340.12

М. Целуйко

здобувач,

Одеська національна юридична академія

ПРОФЕСІОНАЛЬНО-ПРАВОВА КУЛЬТУРА ПРАЦІВНИКІВ ПРАВОВОЇ СФЕРИ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН

У статті визначено професійно-правову культуру працівників правової сфери, проаналізовано її функції, зроблено порівняльний аналіз професійно-правової культури вітчизняних працівників правової сфери суспільних відносин та інших держав.

Ключові слова: професійно-правова культура, професія, культура, діяльність, професіоналізація, моральна культура, працівники правової сфери, суспільні відносини.

В статье определено профессионально-правовую культуру работников правовой сферы, проанализированы ее функции, сделан сравнительный анализ профессионально правовой культуры отечественных работников правовой сферы общественных отношений и других государств.

Ключевые слова: профессионально-правовая культура, профессия, культура, деятельность, профессионализация, нравственная культура, работники правовой сферы, общественные отношения.

In the article certainly professionally legal culture of workers of legal sphere of public relations, its functions are analysed, a comparative analysis is done professionally legal cultures of domestic workers of legal sphere of public relations and other states.

Keywords: professionally-legal culture, profession, culture, activities, professionalism, moral culture, legal staff areas, public relations.

Постановка проблеми. Зв'язок культури з державністю зумовлює вимоги до співробітників правової сфери, які повинні бути людьми морального обов'язку, високої правової культури і високого професіоналізму. Тому необхідно зупинитися на особливій ролі правової культури у формуванні професійно-правової культури працівників правової сфери. Ми відзначали, що механізм професійно-правової культури дуже складний, і формується вона в різних сферах правової діяльності певного роду. При цьому навіть у